

Teknologia ja yritykset mullistavat hyvinvointialaa

Teknologiaa hyödynnetään tulevaisuudessa laajasti sosiaali- ja terveysalalla. Kuva: SeAMK kuvapankki

Kotimaista keskustelua on itseoikeutetusti hallinnut viime aikoina keskustelu maakunta ja sote -uudistuksesta. Yritysten rooli palveluiden tuottamisessa tulee epäilemättä kasvamaan. Maailmalla uuden teknologian vyöry markkinoille on saanut runsaasti huomiota, ja keskustelu siitä miten toimiala muuttuu käy aktiivisena.

Teknologia tukee hyvinvointia

Ihmiset kantavat entistä enemmän erilaisia mittauslaitteita, jotka keräävät runsaasti tietoa. Miten kertynyttä dataa voitaisiin parhaiten hyödyntää hoitotyössä? Uusia robotiikan sovelluksia esitellään jatkuvasti. Kehittyneimmät robotit näyttävät ja kuulostavat ihmiseltä, ja portaita ylös kiipeäviäkin robotteja on jo esitelty.

Uusi teknologia voi tukea ihmisten hyvinvointia monella tavoin. Tulevaisuudessa keinoäly voi tehdä monimutkaista diagnoosia asiakkaiden terveystilanteesta laajaa tietokantaa ja erilaisia mittausvälineitä hyödyntäen.

SeAMKin nouseva kärkiala

Seinäjoen ammattikorkeakoulu on

määritellyt hyvinvointitekniikan nousevaksi kärkialaksi. Alaa halutaan olla aktiivisesti kehittämässä yhteistyössä eteläpohjalaisten yritysten kanssa. Entistä useampi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuva sosiaali- ja terveysalan asiantuntija tulee työskentelemään yksityisellä sektorilla. Varmaa on, että työuransa aikana he tulevat hyödyntämään teknologiaa tavalla, jota emme voi välttämättä vielä edes ennustaa.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveysalan asiantuntijan on osattava ajatella yrittäjämäisesti. Lisäksi hänen on oltava valmis hyödyntämään erilaisia digitaalisia työvälineitä. Ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuspalveluilla tulee olla valmiutta kouluttaa alueen yrityksiä muuttuvassa maailmassa. Osaamista kannattaa hakea myös maailmalta. Erilaiset tutkimus- ja kehittämishankkeet mahdollistavat uusimman tiedon tuomisen Etelä-Pohjanmaalle. Tähän yhteistyöhön myös alueen yritykset halutaan mukaan.

Teksti: Jaakko Hallila. Kirjoittaja työskentelee SeAMK Sosiaali ja terveysalalla tutkimus- ja kehittämisspäällikkönä.

SeAMKin vaikutus alueen BKT:hen 3,2 %

Seinäjoen ammattikorkeakoulun aluevaikuttavuutta 25 vuoden ajalta tarkastellut selvitys valmistui juuri Ruralia-insituutin tutkijaryhmän toimesta. Eittämättä kullakin alueella korkeakoulun suurin aluevaikutus heijastuu osaamisen ja sivistyksen kasvuna niin valmistuneiden opiskelijoiden kuin korkeakoulun ja alueen yritysten TKI-yhteistyön muodossa. Selvitys paneutui SeAMKin vaikutukseen BKT:n, työllisyyden, yksityisen kulutuksen sekä talousvaikutusten kautta.

SeAMKin vaikutus Etelä-Pohjanmaan talouteen on noussut noin 0,4 prosentista noin 3,2 prosenttiin maakunnan BKT:stä vuosien 1996 ja 2016 välillä. SeAMKilla on ollut myös vahva vaikutus alueen työllisyyteen: vuonna 1996 vaikutus oli noin 0,5 prosenttia työllisistä ja vuoteen 2016 mennessä noin 3,7 prosenttia. Edelleen laskelmien perusteella SeAMKin talousvaikutus on noussut noin 25 miljoonasta eurosta lähes 170 miljoonaan euroon vuosien 1996 ja 2016 välillä. Työllisyysvaikutus on kasvanut vastaavana aikana noin 340 henkilötyövuodesta noin 2 900 henkilötyövuoteen.

SeAMKin vaikutus yksityiseen kulutukseen ja väestöön on ollut myös selvästi kasvusuuntaista. Ammattikorkeakoulun vaikutus Etelä-Pohjanmaan yksityiseen kulutukseen oli noin 114 miljoonaa euroa vuoteen 2016 mennessä. Vaikutus maakunnan väestöön oli vastaavasti noin 4 750 henkeä. SeAMK on vaikuttanut positiivisesti myös valtion ja alueen kuntien verotuloihin. SeAMKin vaikutus verotuloihin oli vuoteen 2016 mennessä arviolta noin 47 miljoonaa euroa.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että SeAMKilla on merkittävä positiivinen vaikutus Etelä-Pohjanmaan alue-talouteen. Vaikutukset ovat kasvaneet selvästi SeAMKin 25 vuoden toiminnan aikana. Osaamispääoman lisäksi kovat taloudelliset luvut todistavat, että ei ole samantekevää, onko alueella korkeakoulu vai ei. Makrotason lukujen lisäksi tärkeää on mikrotaso. Vuonna 2016 SeAMK teki TKI-toiminnan yhteistyötä 504 alueen yrityksen kanssa.

Teksti: Elina Varamäki, vararehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Brasilia koulutus- ja osaamisviennin markkina-alueena

Latinalaisen Amerikan maiden nähdään tarjoavan Suomelle uusia mahdollisuuksia laajentaa ja monipuolistaa yhteistyötä sekä käydä kauppaa. Alueen talouskasvu on lähtenyt uudelleen kasvuun ja keskiluokka on kasvanut merkittävästi alueen monissa maissa. Suomella on hyvä maine ja etenkin Suomen koulutuksesta haetaan mallia myös Latinalaisen Amerikan maissa, missä monet maista ovat tekemässä suuria uudistuksia koulutuksen alalla. Koulutuksen kautta saavutettu tunnettuus on hyödynnettävissä myös mm. ICT- ja energia-aloilla. Tämä oli pääviestinä suomalaisten Etelä-Amerikan suurlähettiläiden ja Finpron edustajien vieraillessa Seinäjoella Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin järjestämässä tilaisuudessa elokuun lopulla.

SeAMK mukana koulutusvientimatalla

Suurlähetystöillä ja kaupallisilla toimistoilla on tärkeä rooli ovien avaajina ja

arvovaltapalvelujen tuottajina koulutusviennissä. Brasiliassa ovat Suomen suurlähetystö, konsulaatti ja Finpro järjestävätkin syyskuun lopulla räätälöidyn koulutusvientimatkan suomalaisille korkeakouluille. Vientimatalle kutsuttiin mukaan niitä, jotka ovat jo aikaisemmin olleet aktiivisia toimijoita Latinalaisessa Amerikassa. Seinäjoen ammattikorkeakoulu oli yksi kuudesta mukana olleesta ammattikorkeakoulusta, lisäksi matkalle osallistui neljän yliopiston yhteinen Finland University. Lokakuun lopun ministerimatalla osa korkeakouluista jatkaa koulutusvientiin liittyviä neuvotteluja Brasiliassa ja Argentiinassa.

Brasiliassa korkeakouluedustajat kävivät neuvotteluja yksityisten ja julkisten koulutusorganisaatioiden sekä myös parlamentin, opetus- ja ulkoministeriöiden ja mahdollisten rahoittajien kanssa, lisäksi suomalaista koulutusta esiteltiin kahdessa konferenssissa. Brasiliassa opettajakoulutusta koskeva laki säädettiin vasta vuonna 1996,

peruskoulutusta koskevia suuntaviivoja ollaan ensimmäistä kertaa määrittelemässä kansallisella tasolla ja toisen asteen koulutuksen reformi on käynnistymässä. Korkeakouluista kolme neljästä on yksityisiä, mikä mahdollistaa myös uudentyyppisen kaupallisen kansainvälisen yhteistyön korkeakoulujen välillä. Koulutuksen laadun kehittämisen, opetus- ja opiskelutaidot, työelämäyhteistyö, koulutuksen kansainvälistyminen, etäopetus, yrittäjyysvalmiuksien edistäminen, työelämässä jo olevien täydennyskoulutus ja insinöörikoulutuksen uudistaminen – tässä mahdollisuuksia suomalaiselle koulutus- ja osaamisviennille.

Teksti: Helli Kitinoja, erityisasiantuntija, osaamisen vieni. Kirjoittaja osallistui Brasilian koulutusvientimatalle SeAMKin edustajana.

Datat ja aineistot myös muiden käyttöön

Opetus- ja kulttuuriministeriön keväällä 2017 käynnistyneen visiotyön yhtenä tavoitteena on kehittää korkeakouluja sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiojärjestelmää (TKI) siten, että Suomen tiede nousee laadultaan ja vaikuttavuudeltaan johtavien tiedemaiden tasolle. Eräs keino tähän on hyödyntää tutkimuksessa entistä avoimempia toimintatapoja sekä tehostaa yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä. Tiedon avaaminen vapaaseen käyttöön on noussut myös kansainvälisesti merkittäväksi tavaksi edistää tutkimustulosten hyödyntämistä ja vaikuttavuutta yhteiskunnassa.

Ammattikorkeakoulut tuottavat monenlaista avointa tietoaineistoa kuten esimerkiksi julkaisuja, opinnäytetöitä, opetusmateriaaleja, tki-aineistoja tai erilaisia mittausdotoja. Tavoitte-

na on, että nämä aineistot ovat yhteiskunnan laajasti hyödynnettävissä ja ne ovat helposti saatavilla myös yritysten ja elinkeinoelämän näkökulmasta. Ammattikorkeakoulut ovatkin parhaillaan kehittämässä uusia ratkaisuja, joiden avulla osataan tunnistaa kaikkein mielenkiintoisimmat sekä yrityksiä parhaiten palvelevat aineistot ja tuoda ne helposti kaikkien saataville.

Korkeakoulujen ohella myös muut organisaatiot voivat tarjota yrityksiä tai esimerkiksi yksittäisiä sovelluskehittäjiä kiinnostavia avoimia dotoja. Esimerkiksi julkishallinto, yritykset tai yksityishenkilöt voivat avata keräämäänsä tietoa myös ulkopuolisille vapaasti ja pääosin maksutta hyödynnettäväksi. Tällaisia avoimia dotoja voivat olla esimerkiksi erilaiset tilastot, taloustiedot, kartat, aikataulut, kuvat, videotallen-

teet tai 3D-mallit. Vaikka omien datojen avaaminen muiden käyttöön tai muiden keräämien datojen käyttö ei vielä ole kovinkaan runsasta, on hyvä pohtia sen antamia mahdollisuuksia.

Teksti: Seliina Päällysaho. Kirjoittaja työskentelee Seinäjoen ammattikorkeakoulussa ja toimii Avoimuuden lisäämisen korkeakoulujen käyttäjälähtöisessä innovaatioekosysteemissä -hankkeen projektipäällikkönä. Hanke on saanut rahoituksen Opetus- ja kulttuuriministeriön Tieto käyttöön -rahoitushausta ja sitä toteutetaan ajalla 1.4.2015–31.12.2017.